

کَفَايَةُ الْإِسْلَامِ

(در فقه شافعی رحمه الله)

مؤلف: شاه نعمت الله ولی (نثر فارسی)

وہ دینی کفایۃ الاسلام (تیسری کوری)

وہ ئیسلام و ایمان و بہ عزت
لہ نشانہ کار تاخیر زہمان

مہ لا حوسین موحہ ممہدہ

ناز ناو (شیخانی)

گوگرد ندوہ و پیت چین

سہ یید موحہ ممہدہ صادق واژی

محمد امینی، حسین، ۱۳۳۴ - کفایہ الاسلام. کردی
 کفایہ الاسلام (در فقہ شافعی رحمہ اللہ) / مولف نعمت اللہ ولی.
 وہرگیری کفایہ الاسلام (شیعری کوردی) وہ نیسلام و نیمان و به عزی له
 نیشانه کانی ناخیر زمان / حوسین موحه ممد نه مینی (شیخانی)؛ کوکوردنه وه و
 بیت چین موحه ممد صادق واژی
 اشنویه: انتشارات شاری شنو، ۱۳۹۰. واژی، محمد صادق، ۱۳۴۵.
 مشخصات ظاهری : ۱۰۵ ص.

ISBN - 978 - 600 - 92449 - 2 - 8

وضعیت فهرست نویسی : فیبا .

زبان : فارسی - کردی
 کتاب جزیر بر این کتاب "کفایہ الاسلام" اثر نعمت اللہ بن عبد اللہ ۷۲۰ - ۸۳۴ ق
 نعمت اللہ ولی است فقہ شافعی -- رساله عملیه -- شعر .
 شعر سنه ۱۱۰۰ ق. -- ترجمه شده به کردی
 شعر کردی - قرن ۱۱۰۰ ق. ترجمه شده از فارسی
 اهل سنت - مقامات اسلامیات آخر الزمان

PIR3256/س/۷۴۳/م/۳۴۱۷ ۱۳۹۰

۸۵

۲۳۹۶۰۱۱

ناشر : انتشارات شاری شنو

آدرس : استان آذربایجان غربی شهرستان اشنویه

تلفن : ۰۴۴۴۵۶۳۰۰۰۵ موبایل ۰۹۱۴۱۶۴۱۱۱

نام کتاب : کَفَايَةُ الْإِسْلَام! تالیف : شاد نعمت اللہ ولی (شعر فارسی)

وہ : اسلام و ایمان ! و ترجمہ کَفَايَةُ الْإِسْلَام! (شعر کردی)

تألیف و ترجمہ : استاد ملا حسین محمد امینی (شیخانی)

ویرایش و حروفچین : سید محمد صادق واژی

طراح جلد : یاسین باشراف

چاپ و صحافی : چاپخانه آریا

تسیراژ : ۲۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ : اول ۱۳۹۰ شمسی

شماره شابک : ۸ - ۲ - ۹۲۴۴۹ - ۶۰۰ - ۹۷۸

قیمت

ISBN - 978 - 600 - 92449 - 2 - 8

(فهرست کفایۃ الاسلام)

۷	زندگی نامه شاه نعمت الله ولی
۱۳	پیشه‌کی وهرگیر

(کفایۃ الاسلام)

۲۵	پیشه‌کی دانه‌ر
۲۶	مقدمه ی مؤلف
۲۷	پیشه‌کی دانه‌ر
۳۰	ایمان ایمن ایمان
۳۱	دشمنیه ی ایمان
۳۲	در بیان اسلام
۳۳	پنج پایه اسلام
۳۴	در بیان فروض وادب
۳۵	فهرزده‌کانی ده‌سنوئژ
۳۶	سنت های وضو
۳۷	سوننه‌ته‌کانی ده‌سنوئژ
۳۸	در بیان مبطلات وضو
۳۹	نه‌وه‌ی ده‌سنوئژیان پی به‌تال دهبی
۴۰	در بیان موجبات غسل
۴۱	هویه‌کانی غوسل
۴۲	در بیان فروض غسل
۴۳	فهرزده‌کانی غوسل
۴۳	در بیان سنتهای غسل
۴۳	سوننه‌ته‌کانی غوسل

۴۴	در بیان غسل سنت
۴۵	غوسله‌گانی سوننه‌ت
۴۴	در بیان فروض تیمم
۴۵	فهرده‌گانی تهیده‌موم
۴۶	در بیان شروط جواز تیمم
۴۷	مهرجه‌گانی دروست بوونی تهیده‌موم
۴۸	در بیان مبطلات تیمم
۴۹	به تاز که‌رائی تهیده‌موم
۴۸	در بیان نمازی فريضه
۴۹	پیش‌نویس
۴۸	در بیان اوقات نماز
۴۹	کاتی نویتز
۵۰	در بیان ترتیب اوقات و عدد رکعت نمازها
۵۱	ته‌رتیبی وهخت و ژماره‌ی کاتی نویتز
۵۰	در بیان شروط وجوب نماز
۵۱	مهرجه‌گانی واجب بوونی نویتز
۵۲	در بیان شروط صحت نمازیش از نماز
۵۳	مهرجه‌گانی پیوست نه پیش نویتز دا
۵۲	در بیان شروط صحت نماز در داخل نماز
۵۳	شهرته‌گانی دروست بوونی نویتزله‌کاتی نویتزدا
۵۲	در بیان ارکان نماز است
۵۰	نه‌بابه‌ت روکنه‌گانی نویتز
۴۴	در بیان سنتهای نماز
۵۵	سوننه‌ته‌گانی نویتز

۵۶	در بیان اشتمال نماز بر سه قسم از اقوال و افعال
۵۷	ووتارو کرد دومکانی نوئژ سی به شه
۵۸	در بیان تکلیف ترک چیزی در نماز
۵۹	چاره سه رکردی ته رکبی شتیک له نوئژ دا
۶۰	در بیان مبطلات نماز
۶۱	هتال که را نی نوئژ
۶۲	در بیان شروط نماز جمعه
۶۳	مهرجهکانی نوئژی جمعه
۶۲	در بیان سنن نماز جمعه
۶۳	مهرجهکانی خربتبه
۶۴	در بیان شرایط نماز
۶۵	شهرتهکانی نوئژ
۶۴	در بیان سنن مسرعه قیام از نماز جمعه
۶۵	سوئنه تهکانی پیش نوئژی
۶۶	در بیان عذرهای نماز جمعه
۶۷	عوزرهکانی نه چوونی نوئژی
۶۶	در بیان شرایط قصر و جمع نماز
۶۷	کورت کردنه ووه کوکردنه ووی نوئژ
۶۸	در بیان جمع تقدیم و جمع تأخیر است
۶۹	وه پیشه خستن و وه دواختن
۷۰	در بیان نمازهای سنت
	نوئژیانی سوئنه ت
	در بیان ارکان نماز مرده
۷۱	روکنهکانی نوئژی مردوو

۷۲	در بیان زکوة شرعى
۷۳	باسى زهکاتى شهرعى
۷۶	در بیان ارباب استحقاق زکوة
۷۷	نهوانه زهکاتيان پى دهشى
۷۶	در بیان روزه ى رمضان
۷۷	بى رۆژووى مانگى رهمهزان
۷۸	در بیان ستهای روزه
۷۹	سونهتهکانى رۆژوو
۷۸	در بیان شوب و جوب حج
۷۹	مهرهکانى واح بیوونى حج
۸۰	در بیان ارکان عمره
۸۱	نهپکانى حج
۸۰	در بیان ارکان عمره
۸۱	نهپکانى عمره
۸۰	در بیان محرمات حج
۸۱	موجهپرهمانى حج
۸۲	خاتمه
۸۳	دواى پى هیتان
۸۶	موناجات ورگتیر
۸۷	نیسلام و نیمان و به عزى له نیشانهکانى ناخیر
۸۹	پیتنج پایه ى نیسلام
۹۱	شەش پایه ى نیمان
	نیشانهکانى ناخیر زهمان
۱۰۳	نزا و پارانهوه

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾

(سخنی چند در شرح احوال شاه نعمت الله ولی^۱ «رحمه الله»
 سید نورالدین شاه نعمت الله ولی ماهانی کرمانی، از اقطاب
 و عرفای مشهور سده هفتم و نهم هجری است که تصوف ایرانی
 را توأم با شریعت اسلامی به مرحله تازه‌ای رهنمون گردید
 و پیروان سایر طریقت‌ها را نیز تحت تأثیر خود قرار داد. تولد
 شاه نعمت الله را برخی از قول امیر خلیل آله نوّه آن جناب، روز
 چهارشنبه چهل و دوم ربیع الأول ۷۳۱ هجری در شهر حلب (از
 بلاد لبنان امروزی) و برخی دیگر روز پنجشنبه بیست و دوم رجب
 ۷۳۰ در قصبه سوه که آن زمان دکر کرده اند. پدر وی میر عبدالله
 از بزرگان محترم عرب و مادرش از خوانین شبانکاره فارس
 بوده‌اند. نسب او با نور محمد بن رسول اکرم صلی الله علیه و آله می
 رسد چنانکه خود فرموده است:

نعمت اللهم وز آل رسول محرم عارفان ربّانی
 نوزدهم جدّ من رسول خدا است آشکار است نیست پنهانی
 آورده‌اند که وی از آوان کودکی اسم داده شد گفت انگیزی
 برای درک معارف و معانی داشت و قرآن را از حفظ به یاد است.
 نعمت اللهم وز آل رسول محرم عارفان ربّانی
 نوزدهم جدّ من رسول خدا است
 آشکار است نیست پنهانی

۱- دیوان شاه نعمت الله ولی با مقدمه «سعید نفیسی» چاپ اول
 ۱۳۷۸ تهران «نشرهستان» ص ۲۱-۲۴ مقدمه.

آورده‌اند که وی از آوان کودکی استعداد شگفت‌انگیزی برای درک معارف و معانی داشت و قرآن را از حفظ بوده‌است. شاه نعمت‌الله علوم مقدماتی را نزد شیخ رکن‌الدین شیرازی فراگرفت و سپس فنّ بلاغت را نزد شیخ شمس‌الدین مکی و علم و حکمت الهی را نزد سید جلال‌الدین خوارزمی و قاضی عضدالدین ایجی بیاموخت. کتابهای مهم چون مرصادالعباد شیخ نجم‌الدین دایه و اشارات شیخ الرئیس ابن عربی سینا را به خوبی فراگرفت. مخصوصاً فصوص الحکم شیخ ابن عربی را به گوش جان سپرد و حکمت آن را پس از سالها ریاضت و سیر و سلوک و تزکیه نفس بیان و دل ادراک نمود. چون علوم ظاهری او را سیراب نکرد، به جست‌وجوی مراد خویش به سیر و سفر پرداخت تا به مکه مُهمّه رسید و پس از سالها گشت و گذار به شیخ عبدالله یافعی، از اعظم علمای آن دیار نائل آمد و در نخستین دیدار به او دل باخت. باری خداوند شاه پس از هفت سال کسب فیض در خدمت وی به مراد خویش نایل آمد و از دست او خرقه گرفت. خود شیخ عبدالله یافعی نه تنها به علوم ظاهری تسلط داشت و از بزرگترین علمای و محدّثان عصر خویش به شمار میرفت، بلکه سرشار از کمالات باطنی نیز بود. شیخ عبدالله نیز خرقه خویش را از شیخ صالح بربری گرفته بود، در میان سلسله عرفایی که

جناب شاه اقطاب سلسله خویش را پس از شیخ عبدالله یافعی و شیخ صالح بربری به آنها متصل می کرد، سلسله مزبور که از زمان شیخ معروف کرخی به نام سلسله معروفیه مشهور بود، به واسطه مقام بلندی که جناب شاه نعمت الله ولی در سیر و سلوک احراز کرد، از آن پس به سلسله نعمت الهی تغییر نام داد و هم اکنون به همین نام مشهور است.

حاج میرزا محمد کرشدیکی از وجوه تمایز مهم طریقه نعمت الهی از صوفیه ها، قبل از خود، پای بندی آن به شریعت اسلامی است. از این رو در رعایت احکام شریعت مقدس اسلام در بین مریدان همواره اهتمام می ورزید. او شخصاً در مساجد حاضر می شده و گاه امامت جماعت را بر عهده می گرفته است:

دانستن علم دین شریعت باشد

گر در عمل آوری طریقت باشد

و ر جمع کند و عمل از سر صدق

از بهر رضای حق فقیقت باشد

از آن پس جناب شاه سفرهای بسیاری به موازات مختلف

کرد؛ این بار نه به عنوان یک طلبه ساده و جست و جوی

مشتاق، بلکه به عنوان قطب و مرشد کامل که با انفس قدسی

خویش، دل های افسرده و زنگار خورده را به وجد در آورده

و حیات تازه می بخشید و طالبان معرفت و عاشقان طریقت را

سیراب می کرد. او تمام مردم را شایسته ارشاد می دانست و در به روی همه مشتاقان حتی مطرودین می گشود.

شاه نعمت الله ولی در مدت عمر دراز و بیابا برکت خود بر خلاف برخی از صوفیه، کار و فعالیت برای معاش را در برنامه زندگی خود و مریدانش قرار داده بود.

جناب شاه همواره به مریدان خود توصیه به کار و فعالیت می کرد و فرمود نیز در این زمینه سر مشق دیگران بود. وی ضمن این امر مریدان اوقاتی را در مزرعه خویش به کشاورزی می داد. وی می گفت بهترین ریاضت برای تصفیه و تهذیب نفس، کار و فعالیت و خدمت به خلق است.

ذکر حق ای یار من اسرار کن

گسترش کار کن در کار کن

جناب شاه همواره تأکید می فرمود که گوشه نشینی و تنبلی و تکدی موجب کسالت و بی‌مردانیت می شود و مریدان را به فعالیت اجتماعی و معاشی با مردم و دوری جستن از مواد مخدر دعوت می کرد.

جناب شاه علاوه بر سرودن اشعار عرفانی از نثرات و قصاید و مثنویات، رسائل مختلفی هم در عرفان و اخلاق از خود به یادگار گذاشته است.

وی در اشعار خود به اندیشه‌های حافظ نظر داشته و به او کنایاتی هم زده است. مثل این شعر:

گرمعنی تنزیل بدانند حافظ

تنزیل به عشق دل بخواند حافظ

او کرد نزول ، ما ترقی کردیم

تحقیق کجا چنین تواند حافظ

بین شعر حافظ:

آنانکه خاک را به نظر کیمیا کنند

آیا بود که گوشه‌ی چشمی به ما کنند؟

کنایه به شعر شاه نعمت الله ولی است:

ما خاک را به نظر کیمیا کنیم

صد درد را به گوشه‌ی چشمی دوا کنیم

جناب شاه ابتدا به ماسرپس به ما وراءالنهرین

سفر کرد و مدتی در سمرقند رحل اقامت افکند و گویند که

در این سفر با امیر تیمور گورکاتی ملاقات کرد. پس از

مدتی به هرات رفته و در آنجا از برای مردم ثمره آن

فرزندی به نام برهان الدین خلیل آله بود که به رازوی مقام

رهبری سلسله نعمت اللهی را بر عهده گرفت.

جناب شاه از هرات به مشهد و از آنجا به تفت یزد و هرات

کرد و مدتی در آنجا اقامت گزید و سرانجام در کوه بنان که

سکنی نمود. پس از مدتی به کرمان و از آنجا به ماهان رفت

و قریب ۲۵ سال آخر عمر خویش را در کرمان و گاه در ماهان

سپری کرد. در این مدت مشتاقان وی از اقصی نقاط ایران

وهندوستان به زیارت او می آمدند و حتی از هندوستان تقاضای مسافرت جناب شاه را به آن دیار کردند که وی در پاسخ مقدمات انتقال نواده خود شاه خلیل آله ثانی را به آن کشور فراهم نمود.

جناب سید نور الدین شاه نعمت الله ولی قریب ۱۰۰ سال بدگی کرد و سرانجام در روز پنجشنبه ۲۳ ماه رجب سال ۸۷۲ و ۱۷ صفر ۸۳۴ هجری در کرمان حیات فانی را بدرود گفت. همراهش دوش به دوش دوستان خود تا ماهان حمل و در آنجا به خاک سپرده شد.

سید محمد صادق واژی

میر مسئول: انتشارات شاری شنو

شمسی ۱۳۹۰/۴/۴

با اقتباس و استفاده از: دیوان شاه نعمت الله ولی با مقدمه «سعید نفیسی» چاپ اول ۱۳۷۸ تهران «فرهنگ زبان» س ۲۱-۲۴ مقدمه.

